

Ülevaade Riigikogu XI koosseisu väliskomisjoni V istungjärgu tööst

Ajavahemikul 12. jaanuar 2009 kuni 18. juuni 2009 toimus 45 väliskomisjoni istungit sh:

- ühisistungid Euroopa Liidu asjade komisjoniga: 23. jaanuaril arutati Eesti seisukohti 26.-27. jaanuari Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu istungil ja kuulati ära valitsuse eesmärgid Euroopa Liidus Tšehhi eesistumisperiodil; 20. veebruaril arutati Eesti seisukohti 23.-24. veebruari Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu istungil; 27. veebruaril arutati Eesti seisukohti 1. märtsi Euroopa Ülemkogu mitteametlikul kohtumisel; 13. märtsil arutati Eesti seisukohti 19.-20. märtsi Euroopa Ülemkogu kohtumisel ja Eesti seisukohti 16.-17. märtsi Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu istungil; 24. aprillil arutati Eesti seisukohti 27.-28. aprilli Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu istungil ja arutati Euroopa Komisjoni asepresidendi Siim Kallase osalusel Eesti esindatust Euroopa Liidus; 15. mail arutati Eesti seisukohti 18.-19. mai Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu istungil, kus osalesid ka arengukoostöö- ja kaitseministrid; 12. juunil arutati Eesti seisukohti 15.-16. juuni 2009 Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu istungil; 16. juunil arutati avalikul ühisistungil Eesti seisukohti 18.-19. juuni 2009 Euroopa Ülemkogul;
- ühisistungid riigikaitsekomisjoniga: 10. veebruaril, 7. aprillil ja 2. juunil kuulati väljasõiduistungitel Kaitseväge Peastaabis ülevaadet Eesti kaitseväge üksuste osalemisest ja olukorrast välisoperatsioonidel Iraagis, Afganistanis, Kosovos, Gruusias, Liibanonis, Leedus, Bosnias ja Hertsegoviinas; 17. märtsil korraldati avalik ühisistung: "NATO 60 – allianss püsivas muutumises";
- ühisistung keskkonnakomisjoniga: 6. aprillil kuulati ülevaadet Vene-Saksa gaasitrassi „Nord Stream“ keskkonnamõjudest ja Eesti seisukoha kujundamisest keskkonnamõjude hinnangule Espoo konventsiooni raames;

Väliskomisjon menetles juhtivkomisjonina:

- Eesti Keskerakonna fraktsiooni poolt 3. detsembril 2009 algatatud Riigikogu otsuse eelnõu "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele Vene Föderatsiooniga kahepoolse lepingu sõlmimiseks kohaliku piiriliikluse korra kujundamiseks" ([397 OE](#));
- Vabariigi Valitsuse poolt 3. novembril 2008 algatatud konsulaarseaduse eelnõu ([378 SE](#));
- väliskomisjoni poolt 17. juunil 2009 algatatud Riigikogu 2007. aasta 15. mai otsuse "Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmise;

Väliskomisjon:

- kuulas Vabariigi Valitsuse ülevaateid Eesti seisukohtadest Euroopa Ülemkogul, Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu istungitel ning Euroopa Liidu arengukoostööministrite kohtumisel ja andis Riigikogu arvamuse Eesti seisukohtade kohta;
- kuulas Vabariigi Valitsuse ülevaateid Euroopa Liidu kaitseministrite mitteametliku kohtumise kohta, NATO välisministrite kohtumise kohta;
- valmistas ette ja viis läbi välispoliitika arutelu olulise tähtsusega riikliku küsimusena Riigikogu täiskogul 26. veebruaril;
- korraldas traditsioonilise välispoliitika ümarlaua 26. märtsil;
- tellis Rahvusvahelise Kaitseuringute Keskuselt uuringu teemal „Vene Föderatsiooni Gruusia-vastase agressiooni mõju Lõuna-Kaukaasia regioonis“ ja kohtus uuringu koostajatega;
- arutas Riigikogu välissuhtlemist ja selle koordineerimist, Riigikogu ja Riigikogu Kantselei välissuhtlemise eelarve koostamise põhimõtteid ning Riigikogu ja Riigikogu Kantselei 2009. aasta välissuhtlemise eelarvet;
- kuulas ülevaadet Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee (ENPA) Eesti delegatsiooni tegevusest;
- kuulas ülevaadet Lääne-Euroopa Liidu (WEU) Eesti delegatsiooni tegevusest;

- kuulas ülevaadet NATO Parlamentaarse Assamblee (NATO PA) Eesti delegatsiooni tegevusest;
- kuulas ülevaadet OSCE Parlamentaarse Assamblee (OSCE PA) Eesti delegatsiooni tegevusest;
- kuulas ülevaadet Balti Assamblee Eesti delegatsiooni tegevusest;
- kuulas ülevaadet Parlamentidevahelise Liidu (IPU) Eesti delegatsiooni tegevusest;
- kuulas ülevaadet Euroopa Liidu ja Vahemeremaade Parlamentaarse Assamblee (EMPA) Eesti delegatsiooni tegevusest;
- kohtus välisministeeriumi uue kantsleri Marten Kokkiga;
- korraldas kuulamiste sarja Eesti välismajanduspoliitika teemal, mille käigus arutas majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi eestvõttel koostatavat rahvusvahelistumise strateegiat ning kohtus strateegia koostamisel osalenud ametkondade esindajatega, arutas välisministeeriumi rolli välismajanduspoliitika koordineerimisel ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse tegevust, kuulas välisministeeriumi ülevaadet majandusdiplomaatide tegevusest, arutas Eesti välisinvesteeringute ja ekspordi tegevuskava 2009-2011 ja jätkas väliskomisjoni seisukoha kujundamist;
- arutas Eesti Vabariigi julgeolekupoliitika aluste uuendamist;
- arutas Eesti prioriteete Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis;
- arutas Isikut tõendavate dokumentide seaduse § 22;
- arutas ja toetas kandidaati Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Kreeka Vabariigis, Küprose Vabariigis ja Albaania Vabariigis resideerimisega Ateenas;
- arutas ja toetas kandidaati Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Poola Vabariigis ja Rumeenias resideerimisega Varssavis;
- arutas ja toetas kandidaati Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Austria Vabariigis, Slovaki Vabariigis ja Šveitsi Konföderatsioonis, resideerimisega Viinis;
- arutas ja toetas kandidaati Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Hispaania Kuningriigis ja Andorra Vürstiriigis, resideerimisega Madridis;
- arutas ja toetas kandidaati Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku, alalise esindaja ametikohale Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide juures Genfis;
- kuulas ülevaadet Eesti-Läti ja Eesti-Leedu suhetest;
- kuulas ülevaadet Ukraina-Venemaa gaasitüluga seoses kujunenud olukorrast;
- kuulas ülevaadet Eesti-Vene suhetest;
- kuulas ülevaadet Eesti-Valgevene suhetest;
- kuulas ülevaadet Eesti ja Ameerika Ühendriikide kahepoolsetest suhetest;
- kuulas informatsiooni Ameerika Ühendriikide uuest administratsioonist;
- kuulas ülevaadet Eesti-Hiina suhetest;
- kuulas ülevaadet olukorrast Gazas;
- kuulas ülevaadet olukorrast Moldovas pärast 5. aprilli parlamendivalimisi;
- kuulas ülevaadet olukorrast Georgias seoses 9. aprillil alanud opositsiooni meelevaldustega;
- kuulas ülevaadet 21.-22. mail Habarovskis toimunud Euroopa Liidu-Venemaa tippkohtumisest;
- kuulas ülevaadet 3. juunil Tallinnas toimuva ÜRO humanitaarasjade koordineerimise ameti (UNOCHA) humanitaarpartnerluse seminari ja 24.-26. juunil toimuva ÜRO majandus- ja finantskriisi teemalise konverentsi ettevalmistamisest;
- kuulas ülevaadet välisministri 9.-12. juuni visiidist Georgiasse ja Armeeniasse;
- kuulas ülevaadet Euroopa Liidu õigusriigimissioonist (EULEX) Kosovos;

Väliskomisjoni liikmete välislähetused

- väliskomisjoni esimees Sven Mikser ja liikmed Raivo Järvi, Silver Meikar, Toomas Varek, Vladimir Velman ning väliskomisjoni nõunik Ivar Mölder osalesid 13.-14. jaanuaril Eesti, Läti ja Leedu väliskomisjonide kohtumisel Riias;
- väliskomisjoni esimees Sven Mikser väliskomisjoni liikmed Ivi Eenmaa, Marko Mihkelson, Vladimir Velman ning väliskomisjoni nõunik Ivar Mölder osalesid 1.-6. veebruaril töövisiidil Georgiasse;

- väliskomisjoni esimees Sven Mikser osales 8.-10. märtsil Prahast Euroopa Liidu parlamentide väliskomisjoni esimeeste kohtumisel;
- väliskomisjoni esimees Sven Mikser esines ettekandega 5.-8. maini Türgi Vabariigis, Istanbulis 12. Euroasia majandusfoorumil;
- väliskomisjoni esimees Sven Mikser esines ettekandega 10.-11. mail Norra Kuningriigis, Oslos konverentsil "5 aastat Euroopa Liidus Kesk-Euroopa kogemus" ettekandega;
- väliskomisjoni esimees Sven Mikser osales 17.-19. mail Kopenhaagenis Balti riikide ja Põhjamaade parlamentide väliskomisjoni esimeeste kohtumisel;
- väliskomisjoni esimees Sven Mikseri esines ettekandega 8. juunil Eesti Alalise Esinduse kutsel NATO Sõjalises Komitees Belgia Kuningriigis, Brüsselis;
- väliskomisjoni liige Silver Meikar osales 2.-27. veebruaril Marshalli Keskuse kursusel Saksamaal;
- väliskomisjoni liige Silver Meikar osales 13. aprillil kuni 4. mail USA välisministeeriumi korraldatavas programmis „USA välispoliitika ja inimõigused“ Ameerika Ühendriikides;
- väliskomisjoni liige Toomas Varek osales 26.-27. aprillil Marshalli Keskuse korraldatud Euroopa/Euraasia 2020. aasta strateegilise julgeolekupoliitika keskkonna kujundamise (Envisioning the European/ Eurasian Strategic Security Policy Environment of 2020) alasel seminaril Saksamaal, Freisingus;

Väliskomisjoni liikmetega kohtunud välisriikide, rahvusvaheliste ja teiste organisatsioonide esindajad

- Bosnia ja Hertsegoviina esindajatekoja väliskomisjoni delegatsioon (visiit 17.-20. mail Riigikogu väliskomisjoni kutsel);
- Egiptuse suursaadik **T.E hr Maasoum Marzouk**;
- Gruusia parlamendi esimees **David Bakradze**;
- Hiina KP keskkomitee välissuhete osakonna aseminister **Chen Fengxiang**;
- Iraagi diplomaatide grupp;
- Makedoonia välisminister **Antonio Milošoski**;
- Portugali välisminister **Luís Filipe Marques Amado**;
- Soome-ugri konsultatiivkomitee liikmed;
- Tartu Ülikooli teadurid **Kristiina Tõnnisson** ja **Aare Kasemets**;
- Tšehhi Vabariigi Senati Euroopa Liidu asjade komisjon;
- ÜRO humanitaarasjade asepeasekretäri ja hädaolukordade koordinaator **Sir John Holmes**.

Ülevaate koostas väliskomisjoni konsultant Riin Lippur, juuni 2009